

TASCA CATALÀ (I ART)

- Fer un còmic, vos adjunto les instruccions (són a un altre fitxer) per triar entre dues activitats de confecció d'un còmic. Aquesta tasca és també d'art.
- Lectura del llibre *Aprendre a comprendre* Unitat 11 ROMA, de la pàg. 70 a la 75
- Vos passo una foto d' una tasca d'ortografia de la vocal a/e àtones

RECORDAU QUE ÀTONA SIGNIFICA QUE NO DUEN FORÇA O INTENSITAT QUAN ES PRONUNCIEN. ES EL CONTRARI DE TÒNICA .

Ortografia

Les vocals a/e àtones

1 Per parelles, llegiu en veu alta aquestes paraules i fixeu-vos en les vocals destacades. Després, responeu.

festa	tendre	cinema	uniforme	barbut	cantava
roure	tendra	classe	feble	peuet	saltaven

- Sonen totes iguals?
- Estan en posició tònica o àtona?

! En les varietats del català oriental, el so final de *festa* i de *roure* es correspon amb la **vocal neutra**. Aquest so sempre apareix en posició àtona i es pot representar amb *a* o amb *e* .

Generalment, s'escriu *-e* al final de substantius i d'adjectius masculins (*roure, tendre*) i *-a* en els femenins (*festa, tendra*). Hi ha algunes excepcions:

- Substantius masculins acabats en *-a* (*cinema*) i femenins acabats en *-e* (*classe*).
- Adjectius invariables acabats sempre en *-e* : *feble, uniforme* .

El plural d'aquests substantius i adjectius es fa sempre amb *-es* (*cinema, cinemes; classe, classes; feble, febles; uniforme, uniformes*).

2 Classifica les paraules següents al quadre: *dentista, ase, fusta, fase, centímetre, acte, tassa, dubte, frase, acròbata, superfície, tortuga* .

Masculí	Femení

3 Completa aquestes paraules amb una a o una e. Després, escriu-ne el plural.

la imatg.....	la torr.....	el regl.....	el templ.....	l'hor.....	la catàstrof.....
el sign.....	el di.....	el par.....	la flair.....	el pebr.....	la boin.....

4 Completa la taula amb el femení d'aquests adjectius. Alguns són invariables.

Adjectiu masculí	Adjectiu femeni
alegre	
correcte	
còmode	
amable	
pobre	
golafre	

212

5 Escriu els plurals dels mots següents i respon.

oca   finestra   adreça   pasqua   assegurança
arruga   artista   granja   botiga   classe

- Quina terminació tenen en comú totes les paraules?
- Quins canvis ortogràfics has observat en algunes paraules en formar els plurals? Fes-ne una llista.

Recorda

En la formació del plural, alguns mots presenten algun canvi ortogràfic:
ca → ques o qués; ga → gues o gues;
ja → ges; ça → ces.

1 A l'interior de paraula, s'escriu *a* o *e* segons la vocal que porta la paraula primitiva en aquesta posició tònica (*barba, barbut, peu, peuet*).

En les terminacions dels verbs, si la vocal neutra està en posició final s'escriu *a* (*cantava*) i si es troba abans d'una consonant s'escriu *e* (*saltaven*).

6 Completa aquestes paraules derivades i les seves primitives amb *a* o *e*.

bl.....u	f.....ina	h.....bil	ll.....i	n.....u	l.....nt
bl.....vet	f.....ineta	h.....bilitat	ll.....ial	n.....vada	l.....ntitud

7 Completa cada paraula amb la vocal que hi falta (*a/e*) i escriu-ne una de derivada.

p.....l	f.....rro	bl.....nc	cl.....r
ll.....rg	n.....u	t.....rra	b.....stia

8 Completa amb *a* o *e* les formes verbals següents.

jo anav.....	tu anav.....s	ell o ella anav.....
nosaltres anàv.....m	vosaltres anàv.....u	ells o elles anav.....n

9 Omple els buits amb les grafies *a* o *e*.

- La b.....nyera dels nens.
- Escoltav.....n una m.....lodi.....
- Un vespr..... fr.....dós.
- Les teul.....s v.....rmell.....s de la t.....ulada.
- Obrirem les finestr.....s t.....ncad.....s.
- Els am.....tllers del camp.
- Ompli..... l'.....igüera d'aigu.....
- Un v.....ntet cal.....ntó.

10 Escriu una frase amb cadascuna de les paraules següents on també n'aparegui una de derivada en cada cas: *dent, mandra, cable, esperança, idea*.

11 Fes el dictat.

